

Opgave 2 Aruba

In deze opgave wordt er ter vereenvoudiging van uitgegaan dat in Aruba alleen de Arubaanse florin wordt geaccepteerd als betaalmiddel.

Aruba heeft een eigen centrale bank en een eigen munt, de Arubaanse florin (AWG). Aruba heeft sinds 1986 een vaste wisselkoersverhouding van de AWG ten opzichte van de (stabiele) Amerikaanse dollar (USD) waarbij $1 \text{ AWG} = 0,558 \text{ USD}$. De Verenigde Staten zijn een belangrijke handelspartner van Aruba.

- 1p **6** Verklaar dat de koppeling van de AWG aan de USD voor een lagere inflatie voor de consumenten in Aruba zorgt.

Aruba heeft vrij kapitaalverkeer met het buitenland. Er is sprake van een trilemma bij het monetair beleid: de centrale bank van Aruba kan geen onafhankelijke rentepolitiek voeren.

- 2p **7** Leg uit dat de centrale bank van Aruba geen onafhankelijke rentepolitiek kan voeren.

Begin 2019 (= uitgangssituatie) zijn de vraag- en aanbodfuncties van de Arubaanse florin op de valutamarkt op een bepaalde dag als in tabel 1.

Tabel 1

$Q_v = -2P + 2,68$	$Q_v = \text{collectieve vraag naar AWG (x miljoen)}$
	$P = \text{wisselkoers van de AWG in USD}$
$Q_a = 3P - 0,11$	$Q_a = \text{collectieve aanbod van AWG (x miljoen)}$

Medio 2019 kiezen meer Amerikaanse toeristen voor een vakantie naar Aruba als substitutiegoed voor een reis naar Cuba en de Dominicaanse Republiek. Tegelijkertijd investeren Amerikaanse bedrijven niet meer in windturbines en zonnepanelen op Aruba.

Deze twee ontwikkelingen zorgen voor een tegengesteld effect op de wisselkoers van de AWG in USD. Zonder valuta-interventie daalt de wisselkoers van de AWG naar 0,50 USD.

- 2p **8** Leg uit welke ontwikkeling heeft geleid tot een daling van de wisselkoers van de AWG.
- 2p **9** Toon met een berekening aan hoeveel AWG door de centrale bank medio 2019 wordt opgekocht om de koersdaling tegen te gaan.

In 2020 veroorzaken recessies in de Verenigde Staten, in het buurland Venezuela en in de Europese Unie een krimpend reëel bruto binnenlands product van Aruba. Met name het toerisme, waar relatief veel huishoudens werkzaam zijn tegen lage inkomens, loopt aanzienlijk terug. Hierdoor kan de Gini-coëfficiënt van de primaire inkomens stijgen.

2p **10** Leg uit dat de Gini-coëfficiënt van de primaire inkomens kan stijgen.

Een econoom wil de recessie bestrijden door de belastingtarieven op inkomen uit arbeid te verlagen.

2p **11** Leg uit dat de verlaging van de belastingtarieven kan leiden tot een toename van de werkgelegenheid.